54-BẤT KÍNH[>20]

A. DUYÊN KHỞI

Một thời, Đức Phật ở trong vườn Cù-sư-la nước Câu-thiểm-tỳ. Bấy giờ, có Xiển-đà[>21] suýt phạm giới. Các Tỳ-kheo can gián rằng, - Thầy chớ có nghĩ như vậy. Đó là điều không nên. Xiển-đà không nghe lời các Tỳ-kheo can gián, liền phạm giới.

Các Tỳ-kheo nghe việc này, trong đó có vị thiểu dục tri túc, sống hạnh đầu đà, ưa học giới, biết tàm quý, hiềm trách Xiển-đà rằng, - Nầy Xiển-đà! Tại sao, khi thầy sắp phạm giới, các Tỳ-kheo can gián mà không nghe, để cho phạm?

Các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn, đảnh lễ dưới chân Phật, rồi ngồi qua một bên, đem nhân duyên này bạch đầy đủ lên Đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn liền vì nhân duyên này tập hợp Tăng Tỳ-kheo, quở trách Xiển-đà:

- Việc ông làm là sai quấy, chẳng phải oai nghi, chẳng phải pháp Sa-môn, chẳng phải tịnh hạnh, chẳng phải hạnh tùy thuận, làm điều không nên làm. Xiển-đà! Tại sao các Tỳ-kheo can gián mà ông không nghe theo, để cho phạm giới?

Dùng vô số phương tiện quở trách Xiển-đà rồi, Đức Phật bảo các Tỳ-kheo:

- Kẻ ngu si này, là nơi trồng nhiều giống hữu lậu, là kẻ phạm giới này ban đầu. Từ nay về sau, Ta vì các Tỳ-kheo kiết giới, gồm mười cú nghĩa, cho đến câu chánh pháp tồn tại lâu dài.

Muốn nói giới nên nói như vầy:

Tỳ-kheo nào, không nhận lời can gián,[322] Ba-dật-đề.

B. GIỚI TƯỚNG

Tỳ-kheo: Nghĩa như trên.

Không nhận lời can gián: Người khác can, bảo đừng làm như vậy mà cứ làm, vì vậy cho nên phạm căn bản bất tùng ngữ (không nghe lời), Đột-kiết-la. Nếu tự biết mình làm như vậy là sai, song cố làm, phạm căn bản bất tùng ngữ, Ba-dật-đề.

>20. Ngũ phần: Ba-dật-đề 58; Tăng kỳ: 77; Thập tụng, Căn bản: 78. Pali, Pâc. 54.

>2l. Xem Ch.ii. Tăng-già-bà-thi-sa l2, và cht. liên hệ.

>22. Ngũ phần: Khinh sư 輕師; bất kính đối với Hoà thượng, A-xà-lê. Tăng kỳ: Khinh tha 輕他; coi thường các Tỳ-kheo, khi Tăng gọi thì không đến. Thập tụng, Căn bản: Bất cung kính 不恭敬; coi thường đại chúng Tỳ-kheo. Pali: anādariye, bất kính.

Tỳ-kheo-ni, Ba-dật-đề, Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Đột-kiết-la. Đó gọi là phạm.

Sự không phạm: Người vô trí đến can, nên nói: Ông cần hỏi thầy Hòa thượng của ông để học vấn, tụng kinh, mà biết pháp can gián, sau đó mới có thể can gián. Khi ấy, tôi mới nghe theo. Hoặc nói giỡn chơi, nói một mình, nói trong mộng, muốn nói việc nầy lại nhầm nói việc khác; tất cả đều không phạm.

Người không phạm: Phạm lần đầu tiên khi chưa chế giới, si cuồng, loạn tâm, thống não, bức bách.